

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерної транспорту та архітектури

Кафедра будівництва та цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Інженерної, транспорту та архітектури

Олександренко В.П. _____

_____ 2022р

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ТА ДЕРЖАВНЕ
СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ**

Освітньо-професійна програма **Охорона праці (за галузями)**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Романішина Ольга Валеріївна
Профайл викладача	http://op-bzd.khnu.km.ua/vykladachi/
Е-mail викладача(ів)	o.v.romanishina@gmail.com
Контактний телефон	0973027317
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=3587
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очні: четвер, 3 пара, 4-227; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
вд	Д	3	5	5	150	51	34		17		99	-	-	+	-
вд	Д	3	6	5	150	54	36		18		96	-	-	+	-

Анотація дисципліни

Дисципліна «Розслідування нещасних випадків та державне соціальне страхування» є вибірковою дисципліною загальної підготовки і розширює та поглиблює знання при підготовці бакалаврів спеціальності 263 «Цивільна безпека», за освітньо-професійною програмою «Охорона праці (за галузями)». Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити розширення компетентностей: навички міжособистісної взаємодії; здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань. програмних результатів навчання: володіти навичками розробки текстів та документів з питань професійної діяльності; пояснювати обрання оптимальних заходів і засобів, спрямовані на зменшення професійного ризику, захисту населення, запобігання надзвичайним ситуаціям; застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності

Пререквізити – правові основи цивільної безпеки працезахоронної політики та охорони праці, управління цивільної безпеки та охорони праці.

Кореквізити - виробничі санітарія; організація наглядової діяльності; профілактики виробничого травматизму.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. формування системи теоретичних і прикладних знань із правових аспектів організації та порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків професійних захворювань та аварій на підприємствах, під час навчально-виховного процесу та невиробничих нещасних випадків та принципи проведення та забезпечення державного соціального страхування.

Завдання: Завданням є вивчення правової та нормативної бази організації та проведення розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на підприємствах, набуття практичних навичок оформлення відповідних документів з розслідування.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати основні поняття та термінології курсу володіти навичками розробки текстів та документів з питань професійної діяльності; використовувати знання та застосування вимоги законодавчих документів з порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків на підприємствах, пояснювати обрання оптимальних заходів і засобів, спрямовані на зменшення професійного ризику, захисту населення, запобігання надзвичайним ситуаціям; аналізувати здійснення страхування працівників від нещасних випадків на виробництві (моніторинг); проводити та аналізувати розслідування нещасних випадків та професійних захворювань та аварій на підприємстві, під час навчально-виховного процесу та невиробничого характеру; застосовувати отримані знання правових основ охорони праці у практичній діяльності; засвоїти нормативно-правові принципи проведення розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на підприємствах, нещасних випадків під час навчально-виховного процесу та невиробничих нещасних випадків; застосування отриманих знань у практичній діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни у 6-му семестрі

Номер		Тема лекції	Тема лабораторної роботи	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
тижня	теми				Зміст	Год.	Літ-ра
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	Правове і нормативне регулювання розслідування нещасних випадків			Опрацювання лекційного матеріалу	5	[1, 2,8, 11].
2	1	Правове і нормативне регулювання розслідування нещасних випадків		Використання міжнародного досвіду в галузі розслідування нещасних випадків, профзахворювань та аварій на підприємствах	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ1	6	[8, 9,11,12].
3	2	Порядок проведення розслідування нещасного випадку на підприємстві.			Опрацювання лекційного матеріалу	5	[10,6,11]
4	2	Порядок проведення розслідування нещасного випадку на підприємстві.		Нещасні випадки, що розслідуються на підприємстві	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ2	5	[11, 12,6].
5	2	Порядок проведення розслідування нещасного випадку на підприємстві.			Опрацювання лекційного матеріалу	5	[10, 11,].
6	3	Порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час		Порядок повідомлення про нещасний випадок на підприємстві цивільного	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ3	6	[6, 7,11].

		навчально-виховного процесу в навчальних закладах		захисту.			
7	4	Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві, що сталися з працівниками під час перебування їх поза державою проживання.		.	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[6, 7,11].
8	5	Порядок розслідування нещасних випадків невиробничого характеру.		Обставини, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ4	5	[6, 7,11].
9	6	Розслідування професійних захворювань на підприємстві			Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР1	6	[7, 11,].
10	6	Розслідування професійних захворювань на підприємстві		Розслідування аварій на підприємстві			
11	7	Розслідування аварій на підприємстві.			Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ5	5	[3, 2].
12	7	Розслідування аварій на підприємстві.		Матеріали та документи з розслідування (спеціального розслідування)	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[1, 14].
13	8	Облік нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві.			Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ6	5	[3, 4].
14	8	Облік нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві		Розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру	Опрацювання лекційного матеріалу	6	[3, 4,15]
15	13	Виявлення причин та методи аналізу травматизму на виробництві..			Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ7	5	[3, 15,].
16	9	Виявлення причин та методи аналізу травматизму на виробництві.		Розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР2	6	[2, 3,17].
17	9	Державний та громадський нагляд і контроль за проведенням розслідування нещасних випадків, аварій та профзахворювань.			Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ8	5	[2, 3,17].
18	10	Державний та громадський нагляд і контроль за проведенням розслідування нещасних випадків, аварій та профзахворювань.		Принципи оформлення загальних документів з розслідування нещасних випадків та професійних захворювань на виробництв.	Опрацювання лекційного матеріалу, , підготовка до КР2, підготовка до підсумкового контролю	5	[1, 2,].

Примітка:* Послідовність проведення занять визначається розкладом (може не відповідати нумерованим тижням)

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: допуск до виконання практичного заняття здійснюється на її початку усним опитуванням кожного студента; якість виконання, набутих теоретичних знань та практичних навичок перевіряється шляхом захисту кожного практичного заняття та індивідуального завдання, згідно з робочим планом.

Оцінка, яка виставляється за лабораторну роботу, складається з таких елементів: звіт з виконання лабораторного заняття, письмове опитування по теоретичному матеріалу з теми лабораторної роботи, своєчасний захист лабораторної роботи.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичного заняття, знання теоретичного матеріалу з теми, своєчасна здача практичної роботи, кількість або відсутність помилок при виконання практичної роботи.

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється двома тематичними контролями.

Кожний вид роботи оцінюється за чотирибальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних робіт та практичних занять, а також в дні проведення контрольних заходів. При оцінюванні студента враховуються результати поточного контролю. Кожний вид роботи оцінюється за п'ятибальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота										Підсумковий контроль	
Практичні заняття									Контроль лекційного матеріалу		Іспит
ПЗ1	ПЗ2	ПЗ3	ПЗ4	ПЗ5	ПЗ6	ПЗ7	ПЗ8	ПЗ9	КР1	КР2	-
0,6									0,4		-

Умовні позначення: ПЗ – практичне заняття; КР – контрольна робота.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисциплін

1. Які міжнародні документи МОП, ратифіковані Україною висвітлюють питання розслідування та запобігання нещасним випадкам?
2. Вкажіть заходи запобігання нещасним випадкам на виробництві на рівні підприємства, що рекомендує Генеральна конференція МОП?
3. Які заходи запобігання нещасним випадкам на виробництві на рівні держави рекомендує Генеральна конференція МОП?
4. Яким має бути перелік професійних захворювань, що надсилається Україною до Міжнародного бюро праці?
5. Кому держава має забезпечити надання допомоги у випадках виробничого травматизму?
6. Які законодавчі документи регламентують проведення розслідування нещасних випадків на підприємстві?
7. 2. На кого поширюється дія «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві»?
8. 3. Дайте визначення «нещасного випадку» та «прихованого нещасного випадку на виробництві»
9. 4. У разі виникнення яких нещасних випадків на виробництві проводиться розслідування?
10. 5. Що належить до гострого та хронічне професійне захворювання (отруєння) професійного отруєння?
11. Вкажіть дії потерпілого або свідка нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).
12. 2.Обов'язки та дії безпосереднього керівника робіт чи іншої уповноваженої особи підприємства (установи, організації) після отримання повідомлення про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння).
13. 3.Що зобов'язаний зробити заклад охорони здоров'я при зверненні до нього потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) на виробництві працювати?
14. 4.Що зобов'язаний зробити роботодавця після отримання повідомлення про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння)?
15. 5.Ким надається повідомлення про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) у разі настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства, особами, які фактично допущені до роботи без оформлення трудового договору?
16. 6.Кому надсилають повідомлення у разі настання нещасного випадку внаслідок події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів?
17. Вкажіть обставини, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом?
18. За яких обставин, нещасні випадки не визнаються такими, що пов'язані з виробництвом?
19. Який документ з розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) оформлюють при встановленні, що вони визнаються пов'язаними з виробництвом?
20. Вкажіть кількість примірників актів за формою Н-1, які оформлює комісія з розслідування нещасних випадків на виробництві.
21. Представлено ряд реальних ситуацій, які студент на підставі вивченого матеріалу має проаналізувати та довести, що наведений нещасний випадок буде чи не буде пов'язуватись з виробництвом.
22. Вкажіть документи, що належать до матеріалів розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).
23. Вкажіть документи, що оформлюють у разі проведення спеціального розслідування випадку смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків.
24. Хто складає повідомлення про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) на виробництві (у разі можливості з висновком про ступінь тяжкості травм)?
25. Хто складає та підписує протокол огляду місця, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння)?
26. Хто оформлює ескіз місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), необхідні плани, схеми, фотознімки такого місця, пошкоджених об'єктів, устаткування, інструментів тощо?
27. Хто видає висновок про діагноз, причини смерті або характер і ступінь тяжкості травм потерпілого, стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння потерпілого?
28. Хто проводить та надає результати додаткових лабораторних досліджень шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу?
29. Скільки оформлюють актів за формою Н-1 та П-4?
30. Хто підписує акти за формою Н-1 та П-4?
31. Хто після розслідування нещасних випадків затверджує своїм підписом акти за формою Н-1 та П-4?
32. Назвіть можливі причини нещасних випадків.
33. Назвіть можливі обставини нещасних випадків.
34. Які критерії встановлюються для визначення рівня надзвичайної ситуації?
35. Яка надзвичайна ситуація визнається, як ситуація державного рівня?
36. У разі чого проводиться розслідування аварій?
37. Порядок повідомлення про аварії на підприємстві.

38. Склад комісії з розслідування аварій на підприємстві.
39. Які документи відносяться до матеріалів розслідування аварії?
40. Обов'язки роботодавця в ході та після розслідування аварій на підприємстві.
41. Дайте визначення нещасного випадку не виробничого характеру.
42. Які нещасні випадки підлягають розслідуванню, як нещасного випадку не виробничого характеру?
43. Кому надсилають повідомлення про нещасний випадок лікувально-профілактичні заклади, до яких звернулися або були доставлені потерпілі внаслідок нещасних випадків?
44. Порядок повідомлення про нещасних випадків не виробничого характеру.
45. Хто утворює комісією з розслідування нещасних випадків не виробничого характеру (за винятком групових), які сталися з працюючими особами?
46. Склад комісії розслідування нещасного випадку не виробничого характеру.
47. Які документи оформлюють при розслідування нещасного випадку не виробничого характеру?
48. Як проводять облік нещасних випадків та аналіз причин їх виникнення?
49. На кого поширюється та не поширюється дія цього Положення не поширюється про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу
50. Дайте визначення основних термінів: мікротравма, нещасний випадок, отруєння або інтоксикація, травма.
51. Які нещасні випадки підлягають розслідуванню відповідно до Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу?
52. Вкажіть порядок повідомлення про нещасний випадок, що стався із здобувачами освіти під час освітнього процесу
53. Вкажіть порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу.
54. Вкажіть порядок спеціального розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу.
55. Порядок ведення обліку нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014.–271с.
2. Теличко Е. Збірник “Міжнародне законодавство про охорону праці (конвенції та рекомендації МОП)” у 3-х томах/ Основа, 2018 р. – 1454 с.
3. Федоренко М., Грицай Ю., Ткачівська О. / Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємстві. Посібник – Київ: TECH MEDIA GROUP, 2021 – 327 с.
4. Филипчук В.Л., Ткачук К.Н., Печніков О.С., Шталов О.С, Зеркалов Д.В., Кухнюк О.М. / Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Навч. посібник. –К: Основа, 2016. – 304 с.
Допоміжна
5. Кодекс законів про працю України : Закон України : [прийнято Верх. Радою 10.12.1971 р.: станом на 15.12.2021 р.] // Відомості Верховної Ради. – 1971. – додаток до № 50. – С. 375.
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : [ратифіковано Законом № 475/97-ВР 17.07.1997 р. : станом на 15.12.2021 р.] 97від 04. 11.1950 р. // Урядовий кур'єр. – 2010. – №215.
7. Конституція України: Закон : [прийнято Верх. Радою 28.06.1996 р.: станом на 1.02.2020 р.] // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – С. 141.
8. Закон України Про охорону праці : Закон України : [прийнято Верх. Радою 14.10.1992 р. : станом на 14.08.2021 р.] // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 49. – С. 668.
9. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : Порядок : [прийнято постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. : станом на 6.01.2021 р.] // Постанова Кабінету Міністрів України –2019. – № 337.
10. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру: Порядок : [прийнято постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. : станом на 15.01.2022 р.] // Постанова Кабінету Міністрів України –2001. – № 270.
11. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу : Положення : Міністерство освіти і науки України 16.05.2019 № 659 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0612-19#n4>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.

2. Модульний курс для денної форми навчання: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=3587>
3. Електронна бібліотека університету . Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.

Розробник _____ к.т.н., доц. Романішина О. В.

Погоджено:

Гарант ОП _____ к.т.н., доц. Паршенко К.А..

Зав.каф. БЦБ _____ д.т.н., проф. Калда Г.С.

